

ประสบการณ์สูบบุหรี่ไฟฟ้าของวัยรุ่นหญิงในสถาบันอุดมศึกษา จังหวัดขอนแก่น

The Experiences Smoking E-cigarette among Teenage Girls in Higher Education Institutions in Khon Kaen Province

รุจี จารุภาชน์ ศศ.ม. (สังคมวิทยาการพัฒนาศาสตร์)*

Rujee Charupash M.A. (Development of Sociology)*

*วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

*Sirindhorn College of Public Health Khon Kaen

สถาบันพระบรมราชชนก

Province, Praboromarajchanok Institute

Received: March 30, 2021

Revised: June 24, 2021

Accepted: August 30, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพแบบการตีความ (Hermeneutic Phenomenology) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสบการณ์การให้ความหมายและวิธีการนำสูบบุหรี่ไฟฟ้าของวัยรุ่นหญิงในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเขตอำเภอเมืองขอนแก่นจำนวน 6 คน (อายุระหว่าง 18-21 ปี) โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงและการบอกต่อ (Snow ball sampling) รวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมจนข้อมูลอิ่มตัว และวิเคราะห์ตามแนวทางของ Colaizzi

พบว่า วัยรุ่นหญิงรับรู้และให้ความหมายของการสูบบุหรี่ไฟฟ้าในด้านบวกจะมีน้ำหนักมากกว่าด้านลบ โดยบุหรี่ทำให้ไม่มีความแตกต่างและมีความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ สูบได้ทุกแห่งเพราะมีกลิ่นหอมติดตัวและเมง่าย มีความมั่นใจในตนเองในสังคมกลุ่มเพื่อน ไม่เขย ภูมิใจฐานะ เป็นผู้นำมั่นใจในตัวเอง ทำให้ลดน้ำหนักและเลิกสูบบุหรี่แบบมวนธรรมดาได้และคลายเครียด ส่วนด้านลบ คือ เป็นสิ่งเสพติดมีผลเสียต่อสุขภาพ เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้เสียเงิน รายได้ลดลงและเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย ส่วนวิถีหรือเส้นทางการสูบบุหรี่ไฟฟ้าตั้งแต่การสัมผัสบุหรี่ไฟฟ้าจนกระทั่งการติด มีจำนวน 3 เส้นทาง ได้แก่ 1) อยากรลอง: เป็นการอยากรลองตามคำชวนของเพื่อนหรือคนใกล้ชิดซึ่งเป็นของแปลกที่ดูดี ลองแล้วติดเนื่องจากความแปลกใหม่ของน้ำยาและอุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถจะสูบได้ทุกแห่งที่ต้องการ 2) อยากรเลียนแบบ: เป็นความรู้สึกอยากเก่งเท่าเทียมเพื่อนชาย ดูเท่และต้องการมีตัวตนในกลุ่มเพื่อน และ 3) ตั้งใจที่จะสูบ: เพื่อให้ลดความเหงาและคลายเครียด ถึงแม้ว่าวัยรุ่นหญิงรับรู้ว่าการสูบบุหรี่ไฟฟ้าเป็นผลเสียด้านสุขภาพและเศรษฐกิจ แต่ยังมีคามนิยมอย่างมากจากภาพลักษณ์ที่ดูทันสมัย ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องได้แก่ ผู้ปกครอง บุคลากรสุขภาพ และครูในสถานศึกษา ควรร่วมมือกันหาแนวทางเพื่อลด ละ เลิก การบริโภคบุหรี่ไฟฟ้าในกลุ่มวัยรุ่นหญิง เช่น ครอบครัควรเป็นตัวอย่างที่ดีไม่สูบบุหรี่ พูดคุยกับลูกเกี่ยวกับความเสี่ยงของบุหรี่ไฟฟ้า สถานศึกษาร่วมมือกับบุคลากรสุขภาพจัดทำหลักสูตรให้ความรู้แก่วัยรุ่นหญิงโดยเน้นผลเสียที่เกิดต่อสุขภาพ การออกข้อบังคับใช้ห้ามสูบบุหรี่ไฟฟ้าในสถานศึกษา การหาแนวทางที่สร้างความรู้สึกยับยั้งใจในการเข้าสู่วิธีการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของวัยรุ่นหญิง รวมทั้งควรมีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาบังคับใช้อย่างเข้มงวดทั้งผู้สูบและผู้ขาย

คำสำคัญ: ประสบการณ์ วัยรุ่นหญิง บุหรี่ไฟฟ้า

Abstract

A qualitative research type of the Hermeneutic Phenomenology aims to study experiences, the meaning of smoking, patters and processes of e-cigarette smoking among teenage girls in higher education institutions in Khon Kaen province. Totaling 6 participants (18–21 years) by using purposive sampling and snowball techniques. Data were collected by using interviewed and non-participatory observation until data saturation. Content analyses and Colaizzi's method were used for data analysis.

Found that the perception of participants and meaning of e-cigarette smoking were in both positive and negative views. The positive perceptions weighs more than the negative positively, there was no difference between the gender equality, they could smoke anywhere because it had a pleasant smell and was easily drunk. They were self-confident in their peers, not old-fashioned and be the leaders. Causing to lose body weight and quit the normal smoking cigarettes and relieve stress. The negative perceptions were made them addictive by nicotine which had the negative effect on health and risk of contracting the COVID-19 epidemic. These causes of money decease and it was illegal. Routes of e-cigarette smoking, from contact with e-cigarettes to addiction were 3 routes as; 1) they wanted to try : they were wanting to try at the invitation of friends, it was the strange item that looks good, try and stick due to the novelty of the e-liquid and modern equipment, they could be smoking anywhere they wanted, 2) they wanted to imitate, to be as smart as their friends, looked cool and wanted to be a part of their group and 3) they intend to smoke in order to reduce loneliness and relieve stress. Although teenage girls perceived vaping to be the negative health and economic impact, but still had great popularity from the modern image. Therefore, the persons involved were parents, health personnel and teachers in higher educational institutions should work together to find ways to reduce and quit the consumption of e-cigarettes among teenage girls, for example, by setting a good example of not smoking, talk to their child about the risks of e-cigarettes. Schools, in collaboration with health personnel, provide the curriculum to educate teenage girls that focus on the negative effects on their health. Establish regulations for the prohibition of e-cigarette smoking in educational establishments and find ways to create a feeling of restraint in the way of e-cigarette among teenage girls. In addition, the relevant laws should be revised and strictly enforced by both smokers and sellers.

Keywords: experience, teenage girls, e-cigarette

บทนำ

ในกลุ่มวัยรุ่นชายและหญิงนิยมสูบบุหรี่ไฟฟ้า (E-cigarettes) อย่างแพร่หลายในหลายประเทศเช่น ในสหรัฐอเมริกา มีผลการสำรวจการใช้บุหรี่ไฟฟ้าในกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น และตอนปลาย โดยศูนย์ป้องกันและควบคุมโรค (Centers for Disease Control and Prevention: LCDC 2014)⁽¹⁾ พบว่า มีการใช้บุหรี่ไฟฟ้าเพิ่มสูงขึ้นในทุกปี โดย พ.ศ.2556 คิดเป็นร้อยละ

4.7, พ.ศ.2557 คิดเป็นร้อยละ 10.0, พ.ศ.2560 คิดเป็นร้อยละ 11.7 และ พ.ศ.2561 คิดเป็นร้อยละ 20.8 โดยที่ผู้ทดลองสูบบุหรี่ไฟฟ้าส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มผู้ที่สูบบุหรี่อยู่แล้ว และเป็นกลุ่มวัยรุ่นหญิง มีเหตุผลซึ่งเป็นปัจจัยที่สัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของนักสูบบุหรี่รุ่นว่าเป็นผลมาจากการตลาดที่เข้ายวนให้กลุ่มนักสูบบุหรี่รุ่นสนใจในผลิตภัณฑ์ที่มีการออกแบบสวยงามทันสมัยมีสีสันและ

กลิ่นที่หลากหลาย เช่น กลิ่นมินต์ กลิ่นผลไม้ กลิ่นช็อคโกแลต วานิลลา และโคล่า เป็นต้น⁽²⁾

การศึกษาด้านปัจจัยประชากรศาสตร์ของผู้ใช้บุหรี่ไฟฟ้าในประเทศไทย จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 50 คน เป็นเพศหญิงร้อยละ 26.0 โดยที่จะมีกลุ่มที่มีอายุระหว่าง 15-24 ปี มีประสบการณ์สูบบุหรี่ไฟฟ้าเป็นครั้งแรกถึงร้อยละ 6.0 ซึ่งนับว่าเป็นสัดส่วนค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับผลการศึกษาในประเทศอื่น ๆ ที่มีอัตราการสูบบุหรี่ร้อยละ 1-3 เท่านั้น ส่วนพฤติกรรมสูบบุหรี่ไฟฟ้ามายังมาจากเหตุความเชื่อคือมี กลิ่นหอม ปลอดภัย ทันสมัยและทำให้ไม่เสพติด⁽³⁾ มีผลการศึกษาที่พบถึงเหตุผลที่สนับสนุนการเพิ่มขึ้นของนักสูบบุหรี่ไฟฟ้าหน้าใหม่ในวัยรุ่นหญิง ได้แก่ รูปลักษณ์ของบุหรี่ไฟฟ้าที่มีการออกแบบน่าซื้อทันสมัย ภาพลักษณ์ของผู้สูบจะเป็นคนที่ทันสมัย มีความโรแมนติก คุยกับเพื่อนได้สนิทใจ สูบได้ในทุกเพศ สูบแล้วดูเท่ เป็นการยกระดับทางสังคมของวัยรุ่นหญิงให้เป็นที่มาตามเทรนด์ น้ายาบุหรี่ไฟฟ้ามักมีกลิ่นหอมสามารถสูบได้ทุกสถานที่ มีชื่อเสียงเพียงค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าบุหรี่แบบมวนธรรมดา บุหรี่ไฟฟ้ามีความสะดวกในช่องทางการซื้อขายผ่านสื่อออนไลน์ทุกประเภท ช่วยทำให้เลิกสูบบุหรี่แบบมวนธรรมดาได้ และเหตุผลด้านทัศนคติของสังคมไทยที่มีด้านลบต่อวัยรุ่นหญิงที่สูบบุหรี่แบบมวนธรรมดาว่าเป็นหญิงน่ารังเกียจดูเหมือนหญิงค้าประเวณี ซึ่งหากวัยรุ่นหญิงต้องการสูบบุหรี่แบบมวนธรรมดา ต้องหลบไปสูบในสถานที่ผู้คนไม่เห็น ดังนั้นวัยรุ่นหญิงหลายคนจึงหันมาสูบบุหรี่ไฟฟ้าแทนบุหรี่แบบมวนธรรมดา เหตุผลอื่นๆ เช่น มีการชักชวนให้วัยรุ่นหญิงให้มีทัศนคติในด้านบวกของการสูบบุหรี่ไฟฟ้าว่าไม่มีอันตรายต่อสุขภาพ เพราะการสูบบุหรี่ไฟฟ้าทำให้เกิดควมมีเพียงละอองไอน้ำที่ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพต่อผู้สูบและผู้อยู่ใกล้ ไม่ทำให้เกิดน้ำมันดินและไม่มีสารก่อมะเร็ง ซึ่งในความจริงนั้นบุหรี่ไฟฟ้ามีผลเสียต่อสุขภาพอย่างมาก เนื่องจากในบุหรี่ไฟฟ้ามีสารนิโคตินซึ่งเป็นส่วนผสมอยู่ในน้ายา ที่มีอนุภาคการเสพติดสูงกว่าเฮโรอีน ผู้เสพสามารถเพิ่มสารนิโคตินในการสูบแต่ละครั้งได้สูงกว่าบุหรี่ธรรมดาว่า 3-10 เท่า บุหรี่ไฟฟ้ายังทำให้อัตราการเต้นของหัวใจและ

ความดันโลหิตสูง มีภาวะหลอดเลือดสมองหดตัวเสี่ยงต่อโรคหลอดเลือดสมอง มีนิเกิล โครเมียมที่มีพิษต่อปอด แคดเมียมที่มีพิษต่อไต สารเบนซีนอะเซตดีลดีไฮด์ ซึ่งเป็นส่วนประกอบหลักของตัวทำละลายของเหลวที่ใช้ในบุหรี่ไฟฟ้าซึ่งเมื่อโดนความร้อนเป็นไอน้ำเพื่อเสพจะแปรเปลี่ยนเป็นสารก่อมะเร็งได้คือสารไดเอทิลีนไกลคอลและสารกลีเซอรอล ส่วนสารแต่งกลิ่นผลไม้หรือกลิ่นหอม มีฤทธิ์ทำลายเยื่อหลอดเลือด โดยมีการปลดปล่อยอนุภาคขนาดเล็กมากกว่า PM 2.5 และอนุภาคนาโนที่แทรกซึมเข้าร่างกายเป็นการสะสมสารพิษไปก่ออันตรายในอวัยวะต่างๆ ได้ทั่วร่างกาย⁽⁴⁻⁸⁾

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงประสบการณ์สูบบุหรี่ไฟฟ้าของวัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเขตอำเภอเมืองขอนแก่น ซึ่งเป็นมุมมองที่มาจากความประสบการณ์ตรงของวัยรุ่นหญิงเอง ในมุมมองที่ให้ความหมายทั้งด้านบวกและด้านลบมาจากปัจจัยเพศภาวะ (Gender) รวมทั้งวิถีหรือเส้นทางการสูบบุหรี่ไฟฟ้า มาจากเส้นทางตั้งแต่การเริ่มสัมผัสจนกระทั่งติดบุหรี่ไฟฟ้า ซึ่งความรู้ที่ได้นี้จะเป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการหาแนวทางการป้องกัน ลด ละ เลิก การสูบบุหรี่ไฟฟ้า และการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่อาจมาจากการสูบบุหรี่ไฟฟ้าร่วมกันของนักสูบบุหรี่ไฟฟ้าหน้าใหม่ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาประสบการณ์การสูบบุหรี่ไฟฟ้า ที่มาจากประสบการณ์ตรงตามการรับรู้ของวัยรุ่นหญิงที่กำลังศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เขตจังหวัดขอนแก่นตามการรับรู้การให้ความหมายและวิธีการนำสู่การสูบบุหรี่ไฟฟ้า

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพตามแนวคิดปรากฏการณ์วิทยาแบบตีความ (Hermeneutic Phenomenology) ซึ่งเป็นประสบการณ์ตรงของเฉพาะบุคคลในด้านของการสูบบุหรี่ไฟฟ้า

กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหญิง ชั้นปีที่ 1-4 ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2563 มีประวัติสูบบุหรี่ไฟฟ้า ตั้งแต่ 1 ครั้งขึ้นไป และมีความยินดีที่จะให้ข้อมูลครบสมบูรณ์ ผู้ให้ข้อมูลศึกษาในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา จำนวน 3 แห่ง ในเขตอำเภอเมืองขอนแก่น ซึ่งการคัดเลือกสถานศึกษาแต่ละแห่งนั้นมีที่มาคือ สถานศึกษาแห่งแรกได้มาจากการประสานผู้ให้ข้อมูลอย่างไม่เป็นทางการ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลประสงค์ที่จะให้ข้อมูล จากนั้นผู้ให้ข้อมูลจะติดต่อผู้ให้ข้อมูลคนต่อไป ดังนั้นจำนวนสถานศึกษาจึงเป็นไปตามจำนวนผู้ให้ข้อมูลที่มี เนื่องจากบุหรี่ไฟฟ้าเป็นประเด็นอ่อนไหวด้านกฎหมายจึงไม่สามารถประสานกับสถานศึกษาอย่างเป็นทางการเพื่อขออนุญาตเข้าศึกษาในกลุ่มนักศึกษาได้ ผู้วิจัยจึงใช้การประสานอย่างไม่เป็นทางการโดยให้นักศึกษาที่ผู้วิจัยสอนอยู่ทำการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการตัวต่อตัวเพื่อติดต่อให้สัมภาษณ์แบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) ในผู้ให้ข้อมูลคนแรก จากนั้นใช้วิธีการบอกต่อ (Snowball Sampling) สำหรับผู้ให้ข้อมูลคนต่อไป จนกว่าจะมีจำนวนผู้ให้ข้อมูลที่มีความยินดีจะให้ข้อมูลได้หลายครั้งจนอิ่มตัว ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลทุกคนผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบหลากหลาย (Maximum Variation Sampling)⁽⁹⁾ เพื่อเป็นการยืนยันลักษณะข้อค้นพบที่คล้ายคลึงกันโดยเลือกผู้ให้ข้อมูลที่มีความหลากหลายทั้งสถาบันการศึกษา ชั้นปีอายุ ความเชื่อ ประสบการณ์สูบบุหรี่แบบธรรมดาและบุหรี่ไฟฟ้า แหล่งที่มารายได้ และอาชีพผู้ปกครอง เพื่อให้ได้ความหมายจากประสบการณ์การสูบบุหรี่ไฟฟ้าที่ถูกต้อง เป็นจริงมากที่สุด ซึ่งในการศึกษานี้มีจำนวนผู้ให้ข้อมูลที่สามารถให้ข้อมูลครบสมบูรณ์จำนวนทั้งสิ้น 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากแบบสัมภาษณ์มีแนวทาง (Guideline Interview) ที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในประเด็นประสบการณ์การสูบบุหรี่ไฟฟ้าที่เป็น การให้ความหมายด้านบวกและด้านลบ

ซึ่งมาจากเหตุปัจจัยเพศภาวะ (Gender) วิธีหรือเส้นทางการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของนักศึกษาหญิง ทั้งนี้ประยุกต์มาจากแบบสัมภาษณ์ของ วรวิภา คาโตชาว⁽¹⁰⁾

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ประสานงานกับผู้ให้ข้อมูลคนแรกโดยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่ทำการสัมภาษณ์ครั้งแรกสำหรับผู้ให้ข้อมูลในรายต่อมา ผู้วิจัยได้ติดต่อประสานงานด้วยตัวเองสำหรับการกำหนดวัน เวลาและสถานที่การสัมภาษณ์ขึ้นอยู่กับความสะดวกของผู้ให้ข้อมูลของแต่ละคน เช่นสถานที่โรงอาหารในสถาบันศึกษาของผู้ให้ข้อมูลหรือร้านกาแฟซึ่งเลือกบริเวณไม่พลุกพล่าน เป็นการพูดคุยที่เป็นแบบตัวต่อตัวแบบธรรมชาติ ในการเริ่มสัมภาษณ์ครั้งแรกของแต่ละคน ผู้วิจัยจะขออนุญาตบันทึกเสียง และให้ผู้ให้ข้อมูลลงชื่อแบบแสดงความยินยอมให้ข้อมูลตามเกณฑ์ของคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยฯ ใช้เวลาการสัมภาษณ์คนละประมาณ 30-45 นาที ต่อครั้ง เมื่อสิ้นสุดการสัมภาษณ์แต่ละครั้ง ผู้วิจัยจะทำการบันทึกการสังเกตทันที เพื่อได้ข้อมูลที่สมบูรณ์สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ หากผู้ให้ข้อมูลมีการสัมภาษณ์ครั้งแรกมีข้อมูลไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจะใช้วิธีการติดต่อพูดคุยโดยโทรศัพท์หรือแอปพลิเคชันไลน์ หรือนัดหมายพูดคุยตัวต่อตัว ทั้งนี้ขึ้นกับความสะดวกและการยินยอมของผู้ให้ข้อมูลแต่ละราย มีเกณฑ์การยุติการให้ข้อมูล คือผู้ให้ข้อมูลไม่ต้องการที่จะให้ข้อมูลต่อไป หรือจนกระทั่งข้อมูลถึงจุดอิ่มตัว โดยที่ผู้ให้ข้อมูลสามารถปฏิเสธการร่วมวิจัยตั้งแต่การสัมภาษณ์ในครั้งแรกได้หรือในตลอดการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลของ Colaizzi's method ใน 7 ขั้นตอน⁽¹¹⁾ เพื่อสกัดข้อความสาระสำคัญให้ได้ในคำตอบตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ แล้วนำข้อมูลกลับคืนให้ผู้ให้ข้อมูลยืนยันคำตอบทุกครั้ง โดยการถอดคำสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลทุกคน ผู้วิจัยจะอ่านทำความเข้าใจเนื้อหาของประสบการณ์ของผู้ให้ข้อมูล การกำหนดความหมายในมุมมองทั้งด้านลบและบวก แล้วใส่รหัสจัดหมวด

หมูในประเด็นใหญ่ จากจะนั้นเขียนข้อสรุปที่ได้ตาม วัตถุประสงค์การวิจัย และใช้คำพูดของผู้ให้ข้อมูลมาเป็น หลักฐาน

ความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ความน่าเชื่อถือ (Trustworthiness) และความ เชื่อถือได้ (Credibility) ใช้การตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation)⁽¹²⁾ ได้แก่ด้านผู้ให้ข้อมูลโดยผู้ให้ข้อมูล จะตรวจสอบข้อมูลย้อนกลับ (Member Checking) เพื่อให้ ยืนยันคำตอบ ด้านแหล่งสถานที่มาของข้อมูลโดยมา จากการสัมภาษณ์ซึ่งแบบต่อหน้า ในครั้งแรก และใช้การ สัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ หรือแอปพลิเคชันไลน์ และด้าน วิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) ผู้วิจัยใช้การสังเกตพฤติกรรมของผู้ให้ข้อมูลควบคู่กับการ ซักถามสัมภาษณ์

การพิทักษ์สิทธิของผู้ให้ข้อมูล

ขออนุมัติศึกษาการวิจัยในมนุษย์จากคณะกรรมการ จริยธรรมวิจัยในมนุษย์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น เลขที่ SCPHKIRB63128 ลงวันที่ 23 กันยายน 2563 และได้ให้ผู้ให้ข้อมูลลงนามยินยอมให้ ข้อมูล ผู้วิจัยจะใช้รหัสแทนชื่อผู้ให้ข้อมูลและสถานศึกษา และเสียงที่สัมภาษณ์จะลบทิ้ง การนำเสนอผลวิจัยจะเสนอ ภาพรวมเท่านั้นไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ให้ข้อมูล หรือองค์กรแต่อย่างใด

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไป พบว่า ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6 คน มีอายุ ระหว่าง 18-21 ปี กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัย 2 แห่ง และ วิทยาลัย 1 แห่ง จำนวน 4 และ 2 คน ตามลำดับ โดยศึกษา อยู่ในระดับชั้นปีที่ 1-3 ทั้งหมดมีรายได้มาจากผู้ปกครอง โดยรายได้สูงสุดจำนวน 15,000 บาท ต่ำสุด 7,000 บาท ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการจำนวน 4 คนและเกษตรกร จำนวน 2 คน และผู้ให้ข้อมูลทุกคนเคยมีประสบการณ์ สูบบุหรี่แบบมวนธรรมดา 1-3 ปี โดยบางคนยังคงสูบ เป็นครั้งคราวและบางคนเลิกสูบไปแล้ว ส่วนการสูบบุหรี่ ไฟฟ้า 1-3 ปี ยังสูบประจำทุกราย

ประสบการณ์สูบบุหรี่ไฟฟ้าของวัยรุ่นหญิง

1. การให้ความหมายของการสูบบุหรี่ไฟฟ้าตาม การรับรู้ของวัยรุ่นหญิง

1.1 ความหมายในมุมมองเชิงบวก

บุหรี่ไฟฟ้า คือ สิ่งที่ทำให้เกิดความเท่าเทียมกัน ระหว่างเพศไม่มีข้อแตกต่าง สูบได้ทุกแห่งเพราะมีกลิ่น หอมติดตัวและเมง่าย มีความมั่นใจในตนเองในสังคม กลุ่มเพื่อน ไม่เซย คุมมีฐานะ ดูเป็นคนที่เป็นผู้นำมั่นใจใน ตัวเอง ทำให้ลดน้ำหนักและเลิกสูบบุหรี่แบบมวนธรรมดา ได้ คลายเครียด ดังคำกล่าวที่ว่า

“ผู้หญิงและผู้ชาย ถ้าสูบบุหรี่ไฟฟ้าเราจะรู้สึก เหมือนการเท่าเทียมกันพวกหนูสูบด้วยกันได” (น.ส.H, ปี 3, มหาวิทยาลัย, 21 ปี)

“สูบได้ทุกแห่งคะ ไม่ต้องหลบสูบ ตอนทีสูบบแบบ มวน ถ้าทีวบุหรีจะต้องไปหลบซ่อนหาทีสูบ เช่นห้องน้ำ แต่ พอมาสูบบแบบไฟฟ้าบางทีหมดคาบเรียนแล้วเดินไปหลัง ห้องไปขอเพื่อนผู้ชายสูบได้เลย ถ้ามีน้ำยารสชาติมาใหม่ เพื่อนมันบอกให้มาลอง ...ใช่คะ สูบแล้วไม่มีกลิ่นเลย แดมกลิ่นปากกลิ่นตัวที่ติดมันหอม เป็นไปตามน้ำยาตาม กลิ่นทีเราชอบเช่นกลิ่นแอปเปิ้ล...”(น.ส.H, ปี3, มหาวิทยาลัย, 21 ปี)

“อยากจะเป็นผู้ใหญ่แล้วดูเป็นผู้หญิงเก่ง มีเพื่อน มาก เป็นผู้นำ เพื่อนในห้องบอกว่าใคร ๆ เคื่ก็สูบ ใครไม่ สูบจะเซย สูบแล้วพูดกับเพื่อนแล้วเค้ายอมรับ” (น.ส.J,ปี2, มหาวิทยาลัย, 20 ปี)

“เพื่อนในห้องลั่วว่า หนูมันรุ่นใหญ่ (อ้วน) หนู ได้ยืนเพื่อนคุยกันว่ามีคนลดน้ำหนักได้เพราะสูบบุหรี่ ไฟฟ้า เลยอยากลองสูบ อีกอย่างอยากเลิกแบบมวนด้วย รุ้สึกมันเซยคะ” (น.ส.O, ปี 1, วิทยาลัย, 18 ปี)

“สำหรับหนู สูบแล้วหายเหงาทำให้รู้สึกผ่อนคลาย ค่ะ สูบแล้วรุ้สึกดี กลิ่นหอมโดยเฉพาะกลิ่นอุ่น...” (น.ส.N,ปี 2,วิทยาลัย, 19 ปี)

1.2 ความหมายในมุมมองเชิงลบ

บุหรี่ไฟฟ้า คือ มีสารนิโคตินทีมีผลเสียต่อ สุขภาพ ทำให้หน้าตาหมองคล้ำทรุดโทรม เสี่ยงต่อการติด เชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 รายได้ลดลง และคิดว่าเป็น สิ่งทีผิดกฎหมาย ดังคำกล่าวที่ว่า

“อ่านข้อมูลจากเน็ตคะว่ามีผลเสียต่อสุขภาพสูบนาน ๆ จะสะสมนิโคตินสูงกว่าแบบมวนทำให้หน้าตาหมองคล้ำทรุดโทรม อาจารย์ที่วิทยาลัยเคยพูดให้ฟังเพราะมีโครงการรณรงค์การเลิกสูบบุหรี่ของนักศึกษาซึ่งหนูคิดว่าทั้งบุหรี่ทั้งสองแบบก็น่าจะมีผลเสียต่อสุขภาพเหมือนกันเพราะมีนิโคตินเหมือนกัน” (น.ส.N, ปี 2, วิทยาลัย, 19 ปี)

“กลัวติดโควิดเหมือนกันคะ เพราะใช้เครื่องอันเดียวกับเพื่อน ยิ่งตอนช่วงเด็กเทคนิคติดโควิด ยิ่งกลัวแต่เพื่อนบอกว่าทำความสะอาดด้วยแอลกอฮอล์แล้ว อีกร้อยอย่างเพื่อนรับรองไม่ไปยุ่งกับคนอื่นเลยพอเอาใจใช้เครื่องเดียวกัน แล้วอีกร้อยอย่างปิดช่วงนั้นเลยดีเลยไม่ต้องไปอยู่ใกล้คนอื่นที่เราไม่รู้จัก” (น.ส.O, ปี1, วิทยาลัย, 18 ปี)

“ค่าใช้จ่ายเยอะมากคะ ราคาแพงยิ่งรสชาติมาใหม่จะแพงมาก ราคาน้ำยาต่ำสุดที่หนูเคยซื้อ 500 บาท กลิ่นอุนๆ ทำให้รายได้ค่าใช้จ่ายรายเดือนลดลง...กลุ่มหนูใช้วิธีการแชร์เงินกันซื้อคะ ทั้งน้ำยาและอุปกรณ์สูบ แล้วพอเลิกเรียนไปทอเพื่อนแบ่งกันสูบคะ” (น.ส.N, ปี 2, วิทยาลัย, 19 ปี)

“รู้ว่าผิดกฎหมายแต่หนูเลิกไม่ได้ คิดว่าน่าจะไม่มีอะไรเพราะเราไม่ทำเปิดหน้า...ไม่เป็นไรคะ แต่จบบก็เลิกสูบ ตอนนี้อยู่สบายมีความสุขคะ ไปผับกับเพื่อนแล้วสนุก” (น.ส.H, ปี 3, มหาวิทยาลัย, 21 ปี)

1.2 วิธีการสูบบุหรี่ไฟฟ้า

คือเส้นทางการเข้าถึงสูบบุหรี่ไฟฟ้าตั้งแต่การเริ่มสัมผัสบุหรี่ไฟฟ้าจนกระทั่งติด มีอยู่ 3 เส้นทาง ดังนี้
เส้นทางที่ 1 อยากรอง เป็นกรออยากรองตามคำชวนของเพื่อนหรือคนใกล้ชิดซึ่งเป็นของแปลกที่ดูดี ซึ่งเมื่อลองแล้วติด เนื่องจากความแปลกใหม่ของน้ำยาและอุปกรณ์ที่ทันสมัย สามารถจะสูบได้ทุกแห่งที่ต้องการ เส้นทางที่ 2 อยากรองเลียนแบบ เป็นการอยากรองเก่งเท่าเทียมเพื่อนชายทำให้เพื่อนทุกเพศยอมรับ ดูเท่ และมีตัวตนในกลุ่มเพื่อน และ เส้นทางที่ 3 ตั้งใจที่จะสูบ เพื่อให้ลดความเหงาและคลายเครียด ดังคำกล่าวที่ว่า “เพื่อนแนะนำตอนไปเที่ยวผับให้ลอง ซึ่งหนูก็เคยสูบบุหรี่แบบมวนธรรมดาอยู่แล้ว คิดว่าจะไปสูบบุหรี่ดี มันใหม่แปลกน่าลอง

เวลาไปผับจะดูไม่แปลกแยกกับคนอื่น...อีกอย่างช่วงทดลองสูบบูหรี่ไฟฟ้าก็ลองสูบก้นหลายครั้งจนติด...ตอนนี้ใช้ยี่ห้อ Ovale แพนกับเพื่อนบอกว่าทุกยี่ห้อจะไม่มี ความแตกต่างกันมากนัก...อุปกรณ์สูบใช้แบบใช้ซ้ำแบบมีลักษณะเหมือนปากกา...” (น.ส.M, ปี2, มหาวิทยาลัย, 20 ปี)

“สูบแล้วเท่ หนูเป็นเก่ง เพื่อนผู้ชายชอบ หนูว่าดูแล้วเท่าเทียมกันดีเราหญิงผู้ชายได้สูบแล้วพูดกับเพื่อน ๆ แล้วแค้อยอมรับ” (น.ส.M, ปี 2, มหาวิทยาลัย, 20 ปี)

“สูบทอนเหงา เพื่อนไม่อยู่หรือแฟนกลับบ้าน หรือช่วงสอบไม่ผ่าน โอ้ย...มันช่วยได้มากหนูใกล้จะจบแล้วเหลือปีเดียว เลยสูบนั่นทุกซี้ใจหายไปเลยสบายใจมากเลยคะ” (น.ส.H, ปี 3, มหาวิทยาลัย, 21 ปี)

การอภิปรายผล

จากข้อมูลที่ศึกษาพบว่าผู้ให้ข้อมูลมีมุมมองทั้งด้านบวกและด้านลบ ดังนี้

มุมมองด้านบวก: จากภาพลักษณ์ของบุหรี่ไฟฟ้าที่แปลกใหม่ทันสมัยทั้งผู้ที่สูบและตัวบุหรี่ไฟฟ้าเองที่มีกลิ่นหอม และสูบได้ทุกแห่ง จึงเป็นเหตุผลของการนำมาซึ่งวิถีของความอยากลอง อยากเลียนแบบ (ดูมีความเท่าเทียมทางเพศ)

สำหรับประเทศไทย ในระยะเวลาไม่นานนี้พบว่า บุหรี่ไฟฟ้าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมอย่างมากในกลุ่มวัยรุ่น แม้ว่าอาจจะไม่มีการโฆษณาหรือซื้อขายได้ทั่วไป เช่น บุหรี่แบบมวนธรรมดา เนื่องจากมีข้อบังคับทางข้อกฎหมายทั้งด้านผู้ขายและผู้ซื้อ แต่กลับเป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถหาซื้อและหาข้อมูลได้ง่ายสะดวก และแพร่หลายในอินเทอร์เน็ต ผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก หรือไลน์ อีกทั้งจากภาพลักษณ์ที่ดูแปลกใหม่มีความทันสมัย ผู้สูบจะดูดี เท่ ภูมิฐานะทางเศรษฐกิจดี จึงทำให้มีภาพลักษณ์ที่ทันสมัย ทำให้เป็นมุมมองในด้านบวกของผู้ให้ข้อมูลถึงของบุหรี่ไฟฟ้า ซึ่งหากวิเคราะห์จากภาพลักษณ์ดังกล่าว น่าจะมาจากปัจจัยหลายประการ ได้แก่ ปัจจัยที่ 1 มาจากช่องทางกรหาซื้ออุปกรณ์การสูบและน้ำยาที่หาซื้อได้มาจากสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก หรือ ไลน์ซึ่งเป็นเรื่องของคนสมัยใหม่โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นใช้

ติดต่อสื่อสารกัน ปัจจัยที่ 2 ได้แก่ อุปกรณ์การสูบที่มีรูป รปร่างใช้แปลกใหม่ สวยงาม สูบแล้วทำให้มีความมั่นใจ ในตนเองในสังคมกลุ่มเพื่อน ไม่เขย ดูมีฐานะ มีราคา เหมาะสมที่ไม่แพงมากหรือถูกจนเกินไปเหมาะสมสำหรับ นักศึกษามีกำลังซื้อ และคิดว่าเป็นผู้ที่มีฐานะดีจึงจะหาซื้อ ได้ ปัจจัยที่ 3 มีนัยยาบุหรีไฟฟ้าที่มีความหลากหลายใน รสชาติมีกลิ่นที่หอมติดตัวและเมง่าย และปัจจัยที่ 4 สามารถสูบได้ทุกแห่งสูบแล้วไม่มีใครรู้ โดยจากปัจจัย ต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น จึงเป็นสาเหตุสำคัญของมุมมอง ด้านบวกต่อภาพลักษณ์ที่ดีต่อการสูบบุหรีไฟฟ้าของกลุ่ม วัยรุ่นในทุกเพศโดยเฉพาะวัยรุ่นหญิง ซึ่งนำมาของวิถีหรือ เส้นทางของการสูบบุหรีไฟฟ้าของผู้ให้ข้อมูลที่เริ่มมาจาก เส้นทางที่ 1 คือความอยากลอง เป็นความอยากลองตาม คำชวนของเพื่อนหรือคนใกล้ชิด (แฟน) ให้ลองของ แปกใหม่ของน้ำยาและอุปกรณ์ที่ทันสมัยลองแล้วทำให้ ดุดิตทันสมัย เมื่อลองแล้วเกิดติด ซึ่งมุมมองด้านบวกนี้ สอดคล้องกับการศึกษาของวรวิจ คาโตซาว่า⁽¹⁰⁾ ที่ได้กล่าว ถึงความอยากลองสูบบุหรีไฟฟ้าของผู้บริโภค มาจากและ การแนะนำชักชวนจากผู้ใกล้ชิดที่มีประสบการณ์สูบมา ก่อน ซึ่งเป็นช่องทางหลัก ให้เกิดการรับรู้ในผู้บริโภค คนที่บอกต่อ ๆ กันปากต่อปากที่เกิดจากการสังเกตและได้ สัมผัสถึงรูปลักษณะ กลิ่น และควันบุหรีไฟฟ้าที่เป็นตัว กระตุ้นให้อยากลอง รวมทั้งความรู้สึกเชิงบวกในเรื่อง กลิ่นหอม โดยไม่มีกลิ่นเหม็นจากการเผาไหม้เหมือนบุหรี และบารากู ร่องลงมาจากความหอมของน้ำยาคือปริมาณ ควันไอน้ำ และรูปร่างอุปกรณ์สูบที่ทันสมัย นอกจากนี้ ปัจจัยทั้ง 4 นี้ยังมาจากสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคม ในทุกด้านโดยเฉพาะแนวคิดบทบาทเพศภาวะแบบเสมอภาค (Egalitarian Gender Roles)⁽¹³⁾ ที่หญิงและชายมี บทบาทเท่าเทียมไม่แตกต่างกันอีกทั้งผู้ให้ข้อมูลเมื่อสูบ บุหรีไฟฟ้าในกลุ่มเพื่อนแล้วได้รับการยอมรับจากเพื่อน ทุกเพศ จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูล มีความรู้สึกถึงความเท่าเทียม กันระหว่างเพศ มีความมั่นใจในตนเองในสังคมกลุ่ม เพื่อน นอกจากนี้ยังรู้สึกว่าการให้คลายเครียด จึงเป็นส่วน หนึ่งที่ผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นวัยรุ่นหญิง จึงมีมุมมองในการสูบ บุหรีไฟฟ้าแตกต่างไปจากการสูบบุหรีแบบมวนธรรมดา ซึ่งนำมาของการทำให้เกิดวิถีหรือเส้นทางที่ 2 ออกจาก

เลียนแบบ เป็นการอยากเก่งเท่าเทียมเพื่อนชายแล้วดูเท่าที่ ทุกเพศยอมรับ และมีตัวตนในกลุ่มเพื่อน รวมทั้งวิถีหรือ เส้นทางที่ 3 ตั้งใจที่จะสูบ เพื่อให้ลดความเหงาและคลาย เครียด ซึ่งในวิถีหรือเส้นทางที่ 3 นี้สอดคล้องกับการ ศึกษาของ Piñeiro et al.⁽¹⁴⁾ ที่พบว่า ผู้หญิงมีแนวโน้มที่ จะเริ่มใช้บุหรีไฟฟ้าตามคำแนะนำจากครอบครัวและ เพื่อน ใช้เพื่อลดความเครียดหรือการจัดการอารมณ์และ ใช้สำหรับการควบคุมน้ำหนัก อย่างไรก็ตามผลการศึกษา นี้มีความแตกต่างจากผลการศึกษาการสูบบุหรีแบบมวน ธรรมดาของวัยรุ่นหญิงโดยจิตติมา โกศลวิตร⁽⁶⁾ พบว่าวัยรุ่นหญิงในกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นด้านลบว่า ผู้หญิงที่ สูบบุหรีมีกลิ่นตัวเหม็น ผู้หญิงที่สูบบุหรี สังคมมองว่าจัด จ้านมีประสบการณ์ทางเพศ ผู้หญิงที่สูบบุหรีสังคมทั่วไป ไม่ยอมรับ และผู้หญิงที่สูบบุหรีคือผู้หญิงที่ขายบริการ ทางเพศ

มุมมองด้านลบ: ผลเสียต่อสุขภาพ ทำให้รายได้ ลดลง เสี่ยงต่อโรคติดต่อไวรัสโควิด-19 และเป็นสิ่งที่ ผิดกฎหมาย ถึงแม้ว่าผู้ให้ข้อมูลจะมีความเห็นด้วย และ ชื่นชอบจนมีมุมมองด้านบวกที่มีน้ำหนักมากกว่าด้านลบ แต่ทุกคนก็รับรู้ได้ถึงผลเสียต่อสุขภาพตลอดจนความ เสี่ยงต่อโรคติดต่อไวรัสโควิด-19 อย่างไรก็ตามเมื่อทุก ครั้งที่กล่าวถึงมุมมองด้านลบ ทุกคนจะพยายามมองข้าม แล้วให้น้ำหนักในด้านบวกมากกว่าสอดคล้องกับผลการ ศึกษาของวรวิจ คาโตซาว่า⁽¹⁰⁾ ว่าความรู้สึกเชิงลบที่ผู้ให้ สัมภาษณ์บางคนรู้สึกต่อการสูบ คือ ความระคายคอดขณะ สูบ แต่บางคนพยายามมองข้ามความรู้สึกลบแล้วชั่งน้ำ หนักกับความรู้สึกบวก ดังจะเห็นจากคำพูดของผู้ให้ ข้อมูลว่า จะพยายามเลิกสูบเมื่อเรียนใกล้จบ หรือแม้แต่ จะลดการสูบลงเพราะค่าใช้จ่ายมาก แต่ยังไม่มีการให้ข้อมูล คนใดกล่าวว่าจะเลิกสูบไปในขณะนี้ เพียงแต่จะเลือกใช้ วิถีการต่าง ๆ เพื่อลดรายจ่ายในการจัดหาสูบเช่น วิธีการ แชรในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งการหาวิธีการลด ความเสี่ยงต่อโรคติดต่อไวรัสโควิด ทั้งนี้เพราะคิดว่าได้ รับคุณค่าจากการสูบบุหรีไฟฟ้า รู้สึกว่าตนเองมีตัวตนใน กลุ่มเพื่อน ซึ่งเรื่องอิทธิพลของเพื่อนมีความสำคัญอย่าง มากในกลุ่มวัยรุ่น

ส่วนประเด็นบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสิ่งผิดกฎหมายในประเทศไทยนั้น หากเป็นการบังคับใช้กฎหมายตามปัจจุบันบุหรี่ไฟฟ้าถือเป็นสิ่งผิดกฎหมาย ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องกำหนดให้บารากูและบารากูไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามในการนำเข้ามาในราชอาณาจักร พ.ศ. 2557 และเป็นสินค้าที่ห้ามขาย หรือให้บริการ ตามคำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคที่ 9/2558 ที่มีกำหนดโทษผู้ประกอบการธุรกิจในฐานะผู้ผลิต ผู้ส่ง หรือผู้ที่นำเข้ามา

แต่ไม่มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560⁽¹⁵⁾ จึงทำให้วัยรุ่นสามารถหาซื้อได้ง่ายทางสังคมออนไลน์ และนำมาสูบบุหรี่ได้อย่างเปิดเผยในทุกแห่งรวมทั้งห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลส่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พิษณุเนตร เรชะวิชัยดิษฐ์⁽¹⁶⁾ พบว่ามาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ของประเทศไทยปัจจุบันยังไม่สามารถรองรับการควบคุมบุหรี่ไฟฟ้าได้ เนื่องจากการกำหนดนิยามของคำว่า “ผลิตภัณฑ์ยาสูบ” ไม่สามารถครอบคลุมบุหรี่ไฟฟ้าได้ทุกชนิด สำหรับมาตรการในการควบคุมผลิตภัณฑ์ยังไม่มีกำหนดรายละเอียดที่จะใช้เพื่อควบคุมมาตรฐานของบุหรี่ไฟฟ้าได้อย่างเหมาะสม ในส่วนของการโฆษณามีเพียงการกำหนดความผิดหากมีเจตนากระทำเพื่อประโยชน์ทางการค้าเท่านั้น ยังไม่มีการกำหนดให้เป็นความผิดแก่บุคคลที่เป็นผู้ซื้อหรือผู้รับการให้ที่อายุไม่ครบเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทั้งมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่มีการกำหนดนิยามของคำว่า “สูบบุหรี่” จะต้องเกิดจากผลิตภัณฑ์ยาสูบ จึงทำให้คำนิยามของคำว่าสูบบุหรี่ไม่สามารถครอบคลุมไปถึงการสูบบุหรี่ไฟฟ้าได้ทุกชนิด และเขตปลอดบุหรี่ที่มีอยู่ในปัจจุบันนั้น มีการกำหนดที่ไม่เหมาะสมประกอบกับมาตรการทางกฎหมายขาดการบังคับใช้อย่างเข้มงวดเด็ดขาดแต่อย่างใด

กล่าวโดยสรุปของผลของการศึกษาประสบการณ์สูบบุหรี่ไฟฟ้าของวัยรุ่นหญิง ในมุมมองด้านบวกว่าเป็นของแปลกใหม่มีความทันสมัยของผู้ที่สูบบุหรี่ที่ มีความเท่าเทียมทางเพศ เป็นสิ่งที่ทำให้มีตัวตนในสังคมรอบข้าง และมีภาพลักษณ์ทันสมัยของอุปกรณ์บุหรี่ไฟฟ้านำมาใช้

และซื้อหารวมทั้งน้ำยาที่มีกลิ่นหอมหลากหลายในรสชาติสามารถสูบบุหรี่ได้ทุกแห่งเป็นประสบการณ์ที่อยากลอง อยากเลียนแบบ ส่วนมุมมองด้านลบว่าทำให้จ่ายเงินแพงขึ้นมีค่าใช้จ่ายมากขึ้น อาจจะเสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 และเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายหากมีไว้ครอบครอง และรับรู้ถึงผลเสียต่อสุขภาพแต่ทุกคนยังไม่มีปัญหาสุขภาพที่เกิดจากบุหรี่ไฟฟ้า ดังนั้นประสบการณ์ในด้านบวกจึงมีมากกว่าด้านลบ

ข้อเสนอแนะ

ด้านนโยบาย

1. ผู้ที่เกี่ยวข้องในเส้นทางของวัยรุ่นหญิงตั้งแต่ครอบครัว บุคลากรสุขภาพและหรือสถานศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาขึ้นไป ควรร่วมมือกันจัดทำหลักสูตรที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า โดยเน้นในผลเสียที่เกิดต่อสุขภาพในระยะสั้นและระยะยาวให้มีความแตกต่างกันในแต่ละระดับ เพื่อให้นักเรียนหรือนักศึกษามีความตระหนักถึงความเสี่ยงและตกเป็นเหยื่อของการประชาสัมพันธ์ให้ซื้อน้ำยาบุหรี่ไฟฟ้าที่มีกลิ่นและรสชาติใหม่ๆ ซึ่งเป็นสารเคมีที่เป็นอันตรายต่อร่างกายในระยะยาวของผู้สูบบุหรี่ หรือแม้แต่ผู้รับไอมือสอง รวมทั้งจัดกิจกรรมต่างๆที่เป็นแนวทางให้วัยรุ่น โดยเฉพาะกลุ่มผู้หญิงมีความรู้ตระหนักแล้วเกิดความยับยั้งชั่งใจ เชื่อมั่นตนเองในการเข้าสู่เส้นทางการสูบบุหรี่ไฟฟ้า กระทั่งลด ละและเลิกไปในที่สุด ประการสำคัญคือกำหนดมาตรการและมีกฎระเบียบบังคับใช้อย่างเข้มงวดในสถานศึกษา ตั้งแต่การจัดหาจัดซื้อ มีความเข้มงวดในสถานที่สูบบุหรี่ไฟฟ้าในกลุ่มนักเรียนนักศึกษา

2. ควรมีกฎหมายที่นำมาบังคับใช้อย่างเข้มงวดที่เกี่ยวข้องทั้งผู้สูบบุหรี่และผู้ขาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทางสื่อออนไลน์ เช่น ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.2560 ให้คำนิยามผลิตภัณฑ์ยาสูบครอบคลุมถึงบุหรี่ไฟฟ้าทุกชนิด การควบคุมการจำหน่ายและการบริโภค ควรกำหนดให้ต้องมีการแสดงหลักฐานของบุคคลที่จะทำการซื้อเสมอและกำหนดความผิดแก่ผู้ซื้อควรกำหนดมาตรฐานเฉพาะของผลิตภัณฑ์บุหรี่ไฟฟ้า เพื่อให้บุหรี่ไฟฟ้ามีความปลอดภัย และให้มี

มาตรการในการชักจูงใจพนักงานเจ้าหน้าที่ และเป็นเงินสินบนให้แก่ผู้แจ้งข้อมูล เป็นค่าปรับที่ได้จากการกระทำผิดเป็นเงินรางวัล เป็นต้น ซึ่งเป็นการป้องกันการสูญเสียทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นเยาวชนของประเทศได้ในอนาคต โดยดำเนินให้เป็นไปดังเช่นการความสำเร็จของกิจกรรมที่ทำให้ภาพลักษณ์ด้านลบของการสูบบุหรี่แบบมวนธรรมดาที่ประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในสังคมไทยในทุกสถานที่

ด้านการวิจัย

1. ควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการศึกษาเรื่องบุหรี่ไฟฟ้าเพื่อให้มีจำนวนงานด้านวิชาการที่มีข้อมูลของบุหรี่ไฟฟ้ามากขึ้นในหลายมุมมอง
2. ควรมีวิธีวิจัยที่มีความหลากหลายมากขึ้น ในเรื่องบุหรี่ไฟฟ้า ซึ่งจะทำให้รู้ถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของบุหรี่ไฟฟ้า ทั้งด้านผู้สูบ เช่น กลุ่มอายุและอาชีพต่างๆ แนวโน้มการใช้ต่อไปในอนาคต ในด้านผู้ขายที่เจาะลึกถึงวิธีการตลาดเข้าถึงผู้ซื้อ และด้านระเบียบวิธีวิจัย เช่น การสำรวจออนไลน์กับผู้ซื้อหรือผู้ขาย เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

1. Pearson J, Richardson A, Niaura R, Vallone D, Abrams D. E-cigarette awareness use and harm perception in US adults. *American Journal of Public Health* 2012; 102(17): 58-66.
2. ชนิกา เจริญจิตต์กุล. บุหรี่ไฟฟ้า: ภัยเงียบของวัยรุ่น E-cigarette: Silent Dangers to Youth. *Journal of the Royal Thai Army Nurses* 2557; 15(3): 149-54.
3. สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. โครงการศึกษาผลกระทบของบุหรี่ไฟฟ้าที่มีต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในประเทศไทยและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการจากภาครัฐ [อินเทอร์เน็ต]. 2557 [เข้าถึงเมื่อ 18 ตุลาคม 2563]. เข้าถึงได้จาก: http://www.thaitobacco.or.th/th/wp-content/uploads/2015/07/140305_ECIG-Report-Template_V28.pdf

4. กัญยพัชร์ เศรษฐวิโชฎีก. บุหรี่ไฟฟ้า: ภัยคุกคามสุขภาพของวัยรุ่น. *วารสารวิชาการสาธารณสุข* 2559; 25(6):1076.
5. นภรัตน์ อมรพุดิสถาพร. บุหรี่ไฟฟ้าเสี่ยงโรคปอดอักเสบ [อินเทอร์เน็ต]. 2562 [เข้าถึงเมื่อ 12 มกราคม 2563]. เข้าถึงได้จาก: https://news.thaipbs.or.th/content/284391?readmeta=%7B%22label%22%3A%22articlepage_number%22%2C%22group%22%3A%22NA%22%7D.
6. จิวิตมา โกศลวิตร. วัยรุ่นหญิงไทยกับความเห็นเกี่ยวกับบุหรี่และการสูบบุหรี่ในผู้หญิง [วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์และการพัฒนา]. จังหวัดอุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี; 2549.
7. อธิรุทธ หล้าคำภา. ปัจจัยที่ส่งผลให้สูบบุหรี่ไฟฟ้า: กรณีศึกษานักศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในจังหวัดขอนแก่น [การวิจัยในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน]. จังหวัดขอนแก่น: วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร; 2563.
8. พงศ์ธร นาคอก. การให้ความหมายต่อทัศนคติและพฤติกรรมการสูบบุหรี่ไฟฟ้าของวัยรุ่นหญิงในสถานศึกษาจังหวัดขอนแก่น [การวิจัยในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน]. จังหวัดขอนแก่น: วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร; 2563.
9. ประไพพิมพ์ สุธีวสินนท์, ประสบชัย พสุนนท์. กลยุทธ์การเลือกตัวอย่างสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ. *วารสารปาริชาติ* 2559; 29(2): 37.
10. วรกิจ คาโตชาว่า. ควินจากน้ำ : ทัศนคติและการบริโภคเชิงสัญลักษณ์ของผู้บริโภคต่อบุหรี่ไฟฟ้า [การค้นคว้าอิสระหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2559.
11. อัญญา ปลอดเปลื้อง. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปรากฏการณ์วิทยา, Data Analysis in Phenomenology Studies. *Nursing Journal of the Ministry of Public Health* 2556; 23(2): 1-10.

12. Creswell JW. Qualitative inquiry and research design: Choosing among five approaches 3rd ed. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.; 2013.
13. กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความเสมอภาคระหว่างเพศ [อินเทอร์เน็ต]. 2563 [เข้าถึงเมื่อ 21 ธันวาคม 2563]. เข้าถึงได้จาก: ricd.go.th/plugins/includes/download.
14. Piñeiro B, Correa JB, Simmons VN, Harrell PT, Menzie NS, Unrol M, et al. Gender Differences in Use and Expectancies of E-Cigarettes: Online Survey Results. Addictive Behaviors [Internet]. 2016 [Cited 18 October 2020]. Available from: Scimedirect.com/science/article/abs/pii/S0306460315300174via%3Dihub.
15. กมลพร ยศนันท์. มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมบุหรี่ไฟฟ้า. วารสารบัณฑิตศึกษานิติศาสตร์ 2563; 3(4): 446-7.
16. พิชญ์เนตร เรชะวิชยดิษฐ์. มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมบุหรี่ไฟฟ้า [วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คณะนิติศาสตร์]. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; 2560.